

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Milana Podhrázkého a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce **Z. O.**, zastoupeného JUDr. Tomášem Kaplanem, advokátem se sídlem Hradec Králové, Havlíčkova 404/2, proti žalovanému **Krajskému úřadu Pardubického kraje**, se sídlem Pardubice, Komenského nám. 125, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích ze dne 26. 5. 2015, č. j. 52 A 7/2015 - 41,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobce v řízení před Krajským soudem v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích napadl žalobou rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 11. 2014, č. j. KrÚ 71302/2014/ODSH/13, kterým žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Pardubic, odboru správních agend, oddělení přestupků (dále též „správní orgán I. stupně“), ze dne 2. 9. 2014, č. j. OSA/P-1010/14-D/26. Správní orgán I. stupně tímto rozhodnutím uznal žalobce vinným z porušení § 7 odst. 1 písm. c) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, a ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 1 téhož zákona. Toho se žalobce dopustil tím, že dne 23. 6. 2014 okolo 17:37 hod. v obci Lázně Bohdaneč řídil vozidlo a za jízdy držel v pravé ruce mobilní telefonní přístroj (hovorové zařízení). Za tento přestupek byla žalobci uložena pokuta ve výši 1.500 Kč a povinnost nahradit paušální částku nákladů řízení ve výši 1.000 Kč.

V žalobě proti rozhodnutí žalovaného žalobce namítal, že rozhodnutí bylo vydáno pouze na základě tvrzení svědků M. Š. a D. S. a na základě oznámení o přestupku sepsaného těmito svědky, naproti tomu byly zcela pominuty skutečnosti tvrzené žalobcem. Správní orgány se vyvrácením obrany žalobce vůbec nezabývaly a shromáždění podkladů, z nichž by mohl být učiněn závěr o skutkových zjištěních, skončilo naprostým přitakáním výpovědím zasahujících policistů. V daném místě, čase, vzájemném postavení či světelných a dalších přírodních podmínkách mohli policisté ze svého vozu vidět maximálně to, že žalobce držel v ruce cosi, co mělo rozměry odpovídající přibližně mobilnímu telefonu či krabičce cigaret. Cokoliv dalšího je otázka jejich vnitřního přesvědčení, dojmu, povědomí či jinak subjektivně ovlivněného vnímání reality. Přestupkové jednání nebylo spolehlivým způsobem zjištěno a prokázáno. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2011, č. j. 7 As 102/2010 - 86, žalobce dodal, že výpovědi svědků nemají potřebnou míru věrohodnosti a jsou nekonsistentní. Správní orgány nedostatečně zjistily skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích žalobu rozsudkem označeným v záhlaví tohoto rozhodnutí zamítl. Upozornil na to, že v judikatuře Nejvyššího správního soudu existují dvě linie. První řeší situace, kdy proti sobě stojí tvrzení policistů a žalobce, přičemž jiných důkazů není, druhá linie se pak zabývá situacemi, kdy rovněž existují rozporné výpovědi, nicméně nad jejich rámec bylo prokázáno nestandardní chování policistů či existence důkazů oslabujících jejich výpovědi. V dané věci shledal krajský soud výpovědi policistů za vzájemně souladné, konzistentní a nevykazující žádné rozpory či nejasnosti. Nebyl zjištěn ani žádný motiv, proč by policisté měli zájem na stíhání žalobce. K věrohodnosti zasahujících policistů jako svědků krajský soud odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2007, č. j. 4 As 19/2007 - 114. V projednávané věci nebyla dána ani „nepřiměřená míra horlivosti“, jež by mohla zpochybnit věrohodnost výpovědi policistů. Krajský soud rekapituloval výpovědi svědků v řízení před správním orgánem. Tvrzení žalobce o tom, že v ruce držel krabičku cigaret, kterou uvedl jeho zmocněnec až při ústním jednání před správním orgánem, označil soud za účelové a nevěrohodné. Za stěžování naopak krajský soud považoval vyjádření samotného žalobce po zastavení vozidla, který sám policistům potvrdil držení mobilního telefonu s tím, že „odmítal telefonní hovor“. Judikaturu Nejvyššího správního soudu zmiňovanou žalobcem nebylo možno v dané věci aplikovat, neboť výpověď policistů byla dle požadavků této judikatury v souladu s dalšími skutečnostmi. Pokud sám žalobce policistům potvrdil, že „odmítal hovor“, logicky z toho vyplývá, že mobilní telefon musel držet. Skutkový stav byl tedy zjištěn dostatečně a nebyl dán prostor pro aplikaci zásady *in dubio pro reo*.

Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce („stěžovatel“) kasační stížnost, a to z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek i rozhodnutí žalovaného, případně aby věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

Stěžovatel předně zpochybnil závěry krajského soudu i správních orgánů o tom, že uvedení policisté nemají na dané věci žádný zájem. Upozornil v této souvislosti na způsob odměňování policistů s tím, že jsou často hodnoceni podle toho, s jakou úspěšností se jim daří dosahovat postihů za přestupky, a odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 5. 2013, č. j. 6 As 22/2013 - 27. Policisté tak nejsou zcela nezaujatí a mají

pokračování

na výsledku správního řízení zájem. Nelze proto k jejich svědecké výpovědi přistupovat jako ke zcela nestranné, a to zejména za existujícího rozporu mezi tvrzením zasahujících policistů a obviněného ze spáchání přestupku, není-li dalších důkazů o jeho spáchání. Výše uvedené doplnil odkazem na rozsudek zdejšího soudu ze dne 17. 6. 2011, č. j. 7 As 83/2010 - 63, podle něhož může policista nabýt subjektivní přesvědčení, že určité skutečnosti viděl, ač se nestaly.

K otázce rozporu mezi tvrzením svědka (zasahujícího policisty) a obviněného připojil stěžovatel citace z rozhodnutí zdejšího soudu ze dne 20. 3. 2013, č. j. 9 As 139/2012 - 30, a ze dne 22. 9. 2011, č. j. 2 As 52/2011 - 47. Dodal, že poskytl jasné vysvětlení toho, co v inkriminovaný okamžik držel v ruce. Zpochybnil tvrzení policistů s tím, že není zřejmé, jakým způsobem mohli vidět, co drží v ruce. Vzhledem k pozici slunce museli být policisté nutně oslněni a lze se proto domnívat, že jejich tvrzení o tom, že stěžovatel držel za jízdy v ruce mobilní telefon, je pouze reflexí chtěného. Správní orgán (ani krajský soud) nevzal skutečnosti tvrzené stěžovatelem vůbec v potaz a přesvědčivým způsobem nevysvětlil, proč při rozhodování vyšel pouze z tvrzení zasahujících policistů. V demokratickém právním státě není možné, aby byl stěžovatel uznán vinným ze spáchání přestupku pouze na základě tvrzení zasahujících policistů, pokud vznesl jasné argumenty, které jejich tvrzení jednoznačně vyvracejí. Shodně jako v žalobě pak odkázal na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2011, č. j. 7 As 102/2010 - 86. Uzavřel, že v situaci, kdy správní orgán není schopen vypořádat se s rozpory mezi svědeckou výpovědí zasahujících policistů a argumentů obviněného, které tvrzení policistů vyvracejí, je třeba vyjít ze závěru, že není jisté, zda se přestupek stal. Je proto třeba, aby se uplatnila zásada *in dubio pro reo*.

Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti zcela ztotožnil s napadeným rozsudkem krajského soudu.

Kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou k tomu oprávněnou, proto Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích rozsahu uplatněných důvodů; zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.). Dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku, neboť pouze v případě přezkoumatelného rozhodnutí je zpravidla možné zabývat se dalšími kasačními námitkami (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2005, č. j. 3 As 6/2004 - 105). Jde-li o namítanou nepřezkoumatelnost, lze předeslat, že k požadavku přezkoumatelnosti rozhodnutí krajských soudů Nejvyšší správní soud v judikatuře konstantně uvádí, že rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů tehdy, jestliže není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu. Dále pak, není-li zřejmé, z jakého důvodu nepovažoval za důvodnou právní argumentaci obsaženou v žalobě, nebo proč subsumoval skutkový stav pod zvolené právní normy. Nepřezkoumatelné je také rozhodnutí, v němž se soud opomněl vypořádat s některou ze včasné uplatněných žalobních námitek (srov. například rozsudky č. j. 5 As 72/2010 - 60, č. j. 5 As 29/2007 - 64 případně č. j. 4 Ads 21/2007 - 77). V projednávané věci však Nejvyšší správní soud žádné ze shora uvedených pochybení krajského soudu neshledal. Sám stěžovatel ostatně námitku nepřezkoumatelnosti

napadeného rozsudku formuloval toliko obecně. Podle Nejvyššího správního soudu je podstatné, zda krajský soud na všechny uplatněné žalobní námitky v odpovídající míře reagoval. Není přitom pravdou, že by se krajský soud s argumenty stěžovatele zpochybňujícími výpovědi zasahujících policistů nevypořádal. V této souvislosti lze odkázat zejména na str. 8 odůvodnění napadeného rozsudku, kde soud na žalobní námitky reaguje, ostatně stěžovatel v kasační stížnosti neoznačil žádnou konkrétní námitku či argument, který by nebyl soudem vypořádán. Obecně vznesené námitce nepřezkoumatelnosti by bylo možné přisvědčit pouze tehdy, pokud by odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zjevně vykazovalo výše označené vady, které vyplynuly z dosavadní judikatury. Takové vady ovšem v projednávané věci dány nejsou, námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku proto Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou.

Další kasační námitkou stěžovatel zpochybnil věrohodnost svědecké výpovědi zasahujících policistů s ohledem na způsob jejich odměňování. K této námitce je nutno předeslat, že rozsudek Nejvyššího správního soudu, na který stěžovatel v této souvislosti odkázal (č. j. 6 As 22/2013 - 27), pokud jde o hodnocení policistů dle úspěšnosti postihů za přestupky, toliko stručně rekapituluje závěry, jež zdejší soud zaujal již ve své předchozí judikatuře. Konkrétně se jedná především o rozsudek ze dne 17. 6. 2011, č. j. 7 As 83/2010 - 63, z něhož mimo jiné k otázce věrohodnosti výpovědí policistů výslovně vyplývá, že „[p]omineme-li speciální důvody pochyb o nestrannosti jako např. rodinněprávní, kamarádský či jiný užší vztah policisty k účastníkům soudního či správního řízení nebo jiným osobám majícím zájem na jeho výsledku ..., lze policistu považovat za nestranného svědka tehdy, není-li žádným způsobem motivován, ať již negativně či pozitivně, aby jeho svědectví vedlo k určitému výsledku daného řízení. (...) pochybnost o nestrannosti policisty jako svědka může vzniknout tehdy, je-li policista hodnocen, a to přímo nebo nepřímo, skrytě či oficiálně, podle toho, s jakou úspěšností se mu daří dosahovat postihu jednotlivců za přestupky nebo jiná protiprávní jednání. Je-li tedy chválen či odměňován v případě, že se mu daří zjistit a odhalit vysoký či nadprůměrný počet přestupků, anebo je naopak kritizován či penalizován, nedaří-li se mu to. To pak je důvod ke zkoumání věrohodnosti, pravdivosti a přesvědčivosti jeho svědecké výpovědi. Nejvyšší správní soud v žádném případě nemá za to, že uvedené pozitivní či negativní motivační důvody nutně vedou v masovém měřítku k tomu, že policisté jako svědci vypovídají vědomě nepravdu. Pouze upozorňuje, že mohou vést v některých případech k takovému jednání a v jiných případech mohou vyvolat v policistovi subjektivní přesvědčení, že určité skutečnosti viděl, ač se nestaly, anebo naopak neviděl, ač se staly. V dosavadním řízení nevyšlo najevo, že by u policistů, kteří byli vyslechnuti jako svědci, existovala taková motivace. Ze svědeckých výpovědí, zejména v těch částech, v nichž se shodují s tvrzeními stěžovatele, však vyplývá významná pochybnost, zda je lze považovat za nezaujaté svědky. Při kontrole stěžovatele v souvislosti s údajným telefonováním za jízdy totiž oba policisté projeví velmi neobvyklou horlivost a důkladnost, aniž by pro to vzhledem k okolnostem vyvstaly jakékoli zvláštní důvody. Stěžovatel i oba policisté shodně uvádějí, že stěžovatel byl podroben nejen kontrole dokladů a testu, zda není pod vlivem alkoholu, ale byl kontrolován technický stav vozidla a povinná výbava ..., byl kontrolován výstražný trojúhelník, klíč na kola, lékárnička, reflexní vesta, žárovky, ale i shoda pneumatik s typem předepsaným pro provoz vozidla a stav dezénu rezervního kola, které bylo z tohoto důvodu třeba odmontovat z umístění na spodku vozidla. Z obsahu správního spisu přitom není patrné, že při kontrole vyvstal důvod k podezření, že by některé z kontrolovaných prvků vozidla či jeho povinné výbavy nesplňovaly předepsané náležitosti. Kontrolu provedenou policisty tedy nutno považovat za namátkovou, neopřenou o konkrétní podezření z porušení předpisů a přitom nanejvýš rozsáhlou a důkladnou. Zejména

pokračování

kontrolu rezervy spojenou s nutností ji odmontovat lze vzhledem k absenci podezření, že s rezervou není něco v pořádku, považovat za šikanu stěžovatele“.

Nejvyšší správní soud záměrně ponechal citaci relevantní pasáže odůvodnění daného rozhodnutí v celém rozsahu, aby byl zřejmý kontext dílčích argumentů, které stěžovatel použil. V návaznosti na takto citované závěry zdejšího soudu je nutno upozornit především na to, že v projednávané věci nejen nevyvstala jakákoliv pochybnost o tom, že by měli být uvedení policisté motivováni z hlediska svého odměňování na usvědčení stěžovatele ze spáchání přestupku, ale nejsou zde (ani v náznaku) dány specifické okolnosti citovaného rozhodnutí, které by svědčily „horlivému“ či snad dokonce až šikanóznímu postupu policistů. Žádné takové skutečnosti stěžovatel ani netvrdil a ze správního spisu neplynou. Lze tedy uzavřít, že obecná námitka týkající se možné motivace zasahujících policistů na postižení žalobce za přestupek není v projednávané věci způsobilá zpochybnit věrohodnost jejich svědeckých výpovědí.

Krajský soud v napadeném rozsudku poměrně podrobně a přehledně vysvětlil svůj náhled na hodnocení jednotlivých důkazů, které byly v dané věci v řízení před správními orgány navrženy a provedeny, přičemž Nejvyšší správní soud se s tímto hodnocením ztotožňuje a plně na něj odkazuje. Nepochybily ani správní orgány, které dostaly své povinnosti vypořádat se s rozpory plynoucími z výpovědí svědků a obviněného, jak požaduje konstantní judikatura zdejšího soudu, na kterou stěžovatel upozornil (rozsudky ze dne 20. 3. 2013, č. j. 9 As 139/2012 - 30, a ze dne 22. 9. 2011, č. j. 2 As 52/2011 - 47). Není pravdou, že by správní orgány přisuzovaly některému z důkazních prostředků (zde výpovědi zasahujících policistů) vyšší váhu, než důkazním prostředkům jiným. Z odůvodnění rozhodnutí žalovaného jasně plyne, že správní orgány nedaly přednost výpovědi policistů z důvodu jejich „větší hodnoty“, ale s ohledem na logičnost a návaznost průběhu skutkového děje, který ze vzájemně souladných výpovědí policistů vyplynul. Nelze souhlasit se stěžovatelem ani v tom, že by žalovaný či krajský soud nevzali skutečnosti tvrzené stěžovatelem vůbec v potaz. Krajský soud přesvědčivě vysvětlil, proč má za to, že to, co držel stěžovatel v ruce, nebyla krabička cigaret, ale mobilní telefon. Přílehavě se pak vypořádal i s tvrzením stěžovatele týkajícím se oslnění zasahujících policistů i špatnou viditelností. Správní orgány řádně hodnotily jednotlivé důkazy a na základě provedeného dokazování některým tvrzením uvěřily, některým nikoliv, přičemž odpovídajícím způsobem vysvětlily z jakého důvodu, což je výrazem zásady volného hodnocení důkazů (srov. § 50 odst. 4 správního řádu).

Za důvodnou pak nelze považovat ani námitku stěžovatele, který s odkazem na rozsudek zdejšího soudu ze dne 22. 7. 2011, č. j. 7 As 102/2010 - 86, konstatoval, že je v dané věci třeba aplikovat zásadu *in dubio pro reo*. Nejvyšší správní soud v tomto rozhodnutí uvedl, že *„stěžovatele lze shledat vinným ze spáchání přestupku spočívajícího v držení mobilního telefonu v ruce při řízení motorového vozidla jen tehdy, pokud provedené důkazy po jejich vyhodnocení vytvoří dostatečně jednoznačný, vzájemně provázaný a vnitřně nerozporný systém dílčích informací, které nablíženy jako celek nemohou vést k jinému závěru, než že stěžovatel mobilní telefon při řízení motorového vozidla držel v ruce. Nebude-li možno provedené relevantní důkazy takto vyhodnotit, zůstane pochybnost, zda stěžovatel při řízení motorového vozidla skutečně držel v ruce mobilní telefon, a v takovém případě jej nelze shledat vinným ze spáchání přestupku“*. Pochybnosti, zda stěžovatel při řízení motorového vozidla skutečně v ruce držel mobilní telefon, vedoucí k aplikaci citované zásady, však byly ve

shora označené věci založeny na odlišných okolnostech, než jsou dány v případě nyní projednávaném. Nejvyšší správní soud se v daném rozsudku zabýval situací, v níž mimo jiné zasahující policisté prováděli zjevně nesouvisející kontrolu vybavení vozidla, ze svědeckých výpovědí vyplynula osobní antipatie mezi obviněným a policisty (tvrzené arogantní chování a vyhrožování ze strany obviněného) a předmětem dokazování byl též mimo jiné znalecký posudek týkající se možnosti rozeznávat předměty v daném vozidle s ohledem na jeho zastínění fóliemi. Tyto specifické okolnosti, které (mimo jiné) v dané věci vedly Nejvyšší správní soud k závěru o míře pochybností odůvodňujících aplikaci zásady „v pochybnostech ve prospěch obviněného“, v nyní projednávaném případě nenastaly. Zde se stěžovatel toliko svými pozdějšími tvrzeními pokusil zpochybnit výpovědi zasahujících policistů, což však pro užití závěrů z citovaného rozhodnutí Nejvyššího správního soudu nemůže být dostatečné. Jak již bylo výše uvedeno, takto vzniklé pochybnosti byly v odůvodnění rozhodnutí správních orgánů v projednávané věci přesvědčivě vyvráceny a i v tomto ohledu tedy závěry krajského soudu obstojí.

Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené neshledal podanou kasační stížnost v žádné ze vznesených námitek za důvodnou, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1. *in fine* s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s., za použití § 120 téhož zákona. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 15. října 2015

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu